

විෂය : ගණිතය

පිටිය : 4

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ : 6

සකස් කිරීම : කමල් ගීතදේව මයා, ගණිත
ගුරු උපදේශක, මාවනැල්ල කලාපය

පාඩම :- අනුපාත

කාලච්ඡේද ගණන :- 6

පෙළපොතේ 109 පිටුවෙහි අනුපාත පාඨම කියවන්න. එමගින්,

- 1) අනුපාතයක් යනු කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- 2) අනුපාතයක් ලිවීමේදී සැලකිය යුතු ලක්ෂණ ලියන්න.

එකට හතර අනුපාතය 1:4 ලෙස සංකේත ලෙස දක්වන අතර මෙහි 1 හා 4 යනු පිලිවෙලින් අනුපාතයේ පළමු පදය හා දෙවන පදය වේ.

පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

අනුපාතය	අනුපාතයේ පද	කියවන ආකාරය
2:3	2 හා 3	දෙකට තුන අනුපාතය
5:7		
8:3		
6:11		
2:9		
4:7		
8:1		

පෙළපොතේ 113 පිටුවෙහි 21.1 අභ්‍යාසය සම්පූර්ණ කරන්න.

අනුපාතයකට තුල්‍ය වූ අනුපාත සෙවීම.

දී ඇති අනුපාතයක පද, බින්දුවට වැඩි එකම සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමෙන් හෝ බෙදීමෙන් එම අනුපාතයට තුල්‍ය අනුපාතයක් ලැබේ.

উদা:- (1) $3:5 = 3 \times 2 : 5 \times 2 = 6:10$

$$(2) 18:9 = 18 \div 3 : 9 \div 3 = 6:3$$

පහත දැක්වෙන A කොටුවේ ඇති එක් එක් අනුපාතයට තුල්‍ය අනුපාතය B කොටුවෙන් තෝරා යා කරන්න.

1

A
2:7
3:5
7:2
4:3
5:3

B

6:10
6:21
11:15
1:4
20:12

2)

A
6:3
15:1
16:1
24:8
14:2

B
2
1
1
7:1
8:5

අනුපාතයක් සරලම ආකාරයෙන් ලිවීම

යම් අනුපාතයකට තුල්‍ය අනුපාත අතරින් කුඩාම පූර්ණ සංඛ්‍යා පද වශයෙන් ඇති අනුපාතය , එම අනුපාතයේ සරලම ආකාරය වේ.

උදා:- $24:18 = 24 \div 2 : 18 \div 2$
 $= 12:9$
 $= 12 \div 3 : 9 \div 3$
 $= 4:3$

$24:18 = 24 \div 6 : 18 \div 6$
 $= 4:3$

පෙළපොතේ 117 පිටුවෙහි 21.2 අභ්‍යාසය සම්පූර්ණ කරන්න.

අනුපාතික

පෙළපොතේ 118 පිටුවෙහි අනුපාතික කොටස හොඳින් අධ්‍යයනය කරන්න. ඒ ඇසුරින්,

- 1) අනුපාතිකයක් යනු කුමක්දැයි නිවැරදිව ලියන්න.
- 2) අනුපාතය හා අනුපාතිකය අතර ඔබ දකින ලක්ෂණ ලියන්න.
- 3) අනුපාතික යෙදෙන අවස්ථා සඳහා උදාහරණ 5ක් ලියන්න.

පෙළපොතේ 120 පිටුවෙහි 21.3 අභ්‍යාසය සම්පූර්ණ කරන්න.